

S Z A B O L C S

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban : 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban : 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség : IV. ker. Vasuti-ut 17.

Kiadóhivatal : Érkert-utca 7.

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képv. van.

Kiállításunk.

II.

Ha kétség nem férhet ahoz, hogy a kiállításoknak fontos szerep jut a mezőgazdaság, ipar, kereskedelem fejlődésénél, akkor legelső kötelesség, hogy mentől többen szemléljék meg azokat. Bár a kiállításnak haszna nyilvánvaló, mégis be kell ismernünk, hogy a legtöbb vásárnak, olyan vásárnak tekintik a kiállítást, ahol a kiállító eladás céljából mutatják be termelvényüket. Azt kell megértetni a közönséggel, a közönségnek nem törődő részével, hogy a kiállításokon beszerezni, megrendelni lehet ugyan a szükségleteket, de a főcél, hogy szemlélődés útján lehessen meggyőződni, hogy hazai iparunk, mezőgazdaságunk mindent előállítani képes, amire még a legkényesebb igényű gazda és fogyasztónak is szüksége lehet.

Ha a kiállítások iránt megkívántató érdeklődést fokozni akarjuk, akkor a kiállításokat gondosan kell előkészíteni. A mi kiállításunknál ezt csak részben cselekedték. A fővárosi lapok alig irtak arról, valamit, hogy Nyiregyháza kiállítás lesz, sőt a helybeli lapokban sem foglalkoztak a kiállítás fontosságával, az érdeklődés felkeltésével, annyira, amennyire kellett volna. Így aztán ne csodálkozzanak egye-

sek, ha a látogatók száma nem volt oly magas, mint aminőre némelyek számítottak.

Nincs könnyebb, mint közönnnyel, értelmetlenséggel megvádolni azon közönséget, mely nem látogatta kellő számban kiállításunkat. Ennek pedig egyenesen az a rendezőség az oka, mely nem foglalkozott kellően az érdeklődés megteremtésével, annak ébren tartásával.

Oly igazság ez, melyet szem elől téveszteni, a következő kiállítások sikerének biztosítása céljából, nem lehet. Nem lehet mindezt szem elől téveszteni akkor sem, ha a rendezőség az erkölcsi siker mellett, a kiállítás rendezésével járó kiadásokra is gondol.

Bármiként történt is a dolog, nagy hiba, hogy oly kevesen látogatták kiállításunkat, mely körülmény azt szüli, hogy a kiállító tartózkodni fognak a reájok nézve költséges kiállításokban részt venni. Különösen Szabolcsból fordultak meg kevesen a kiállításon. Ez akkor történt, amikor a megye székhelyén, tehát közel fekvő városban, kedvező vasuti összeköttetés mellett, láthatták volna a kiállításon bemutatott szebbnél-szebb tárgyakat.

Különösen azon kisgazdák és kisebb iparosoknak róható ez mulasztásul, akik messzebb eső kiállításokkal járó költséget viselni nem képesek. Azért is mulasztás-

ként róható fel a távolmaradás, mert épen a kisgazdák, vidéki iparosok és kereskedőknek van arra nagy szükségük, hogy legalább a közelben rendezett kiállításon tauljanak. Itt már a községi előljárók, papok, tanítók is sokat tehettek volna. A népet oktatni, vezetni kell, ha boldogulásáról, ismereteinek kibővítéséről van szó. Amiképen teljes elismerés illeti azon értelmiséget, mely ezuttal is teljesítette azon kötelességét, hogy igyekezett a kiállítás megtekintésére a lakosságot buzdítani, épen úgy megrovást érdemelnek, akik ezuttal is beigazolták a közügygel való nem törődésüket.

Ha a kiállítás iránt nagyobb érdeklődés mutatkozott volna, akkor a kiállítás nemcsak látogatottabb, hanem sikerültebb is lett volna. A terjedelmes, termény Szabolcsmegyéből jutott volna elégtértes cikk a bemutatásra. Gyönyörködünk a vagyonos, értelmes emberek, nagybirtokosok és bérlők által bemutatott jószágok, termények és tárgyak felett, de szívesen láttuk volna, ha a kis gazdák, egyes kiváló emberek szintén felhozták volna terményük színejavát. Ez lett volna az igazi kiállítás. Ekkor, csak ekkor alkothattak volna fogalmat a távoliak megyénk gazdasági állapotáról. Igen ám, de az ilyen dologhoz sok jóakarát kell és kötelességtudás szükséges.

hozva, nem mer előbbre lépni, hanem félénken megáll az ajtó előtt, izgatottan babrálva ruhája szélét.

— Lépj elő és vádolj! — kiált reá Mózes a szepegő leányra.

— Oh . . . Jehova! . . . Mózes . . .

Rachel . . . Rachel . . .

— Ne dadogj, hanem mond el amit tudsz! — kiálltják többen.

A gyermek megijed a durva hangtól s egész testében remegve, rettegve néz körül.

— Szegény gyermek — szól Rachel könyörtelenen — téged valaki felbujtatott!

— Mit akar ez a gyermek? . . . Nem tud ez semmit! . . . Nevetséges dolog az egész . . . Miért van az a leány annyira megijedve? — hangzik sűrűn egymásután az agg zsidók ajkáról, miközben Rachel a leány felé közeledik s megakarja simítani a haját. A gyermek azonban érzi már, hogy szólnia kell, ha csak nem akarja azt, hogy vádját semmibe vegyék, miért is vissza húzódik Racheltől s néhány lépéssel Mózes elébe lép.

— Mózes! — kiáltja hangosan.

— Szólj leányom!

— Oh hidd el . . . Rachel bűnös!

Asszonyokról—asszonyoknak.

(Folytatás.)

Rachel nyugodtan áll bírái előtt, mint akihez a gyanúnak még az árnyéka sem férközhetik. Az öreg emberek egyideig mereven néznek maguk elé azután megindul köztük a beszélgetés. Halkan, de élénk mozdulatokkal kísértén foly ajkukról a szó. A tagadó és bizonyító szavakból összeverődő moraj mutatja, hogy nincsenek egy véleményen. Mikor a zugás legmagasabbra hág, feláll egy kék koftános térfi.

— Hagyjuk abba a veszekedést — szól — két ember közzül csak egynek lehet igaza! A sátor előtt vár Lévi leánya, hogy szót emeljen igazáért, hivassátok tehát be!

— Helyes! Helyes! — kiállják mindannyian.

— Hívjátok be a leányt! — parancsolja Mózes.

Az ajtónálló fegyveres kifordul a sátorból, hogy beszéltsa Lévi leányát. Megindul újra a szóáradat s mindég hangosabb lesz a zugás, míg csak szét nem tárul a sátor függönye s belép félénken egy fiatal leány. Ekkor hirtelen csend lesz, minden szem a gyermekleány felé fordul, ki a kémlelő éles tekintetektől zavarba

TÁRCA.

Kiállítás.

Nyiregyházi kiállítás,
Sok embernek beállítás.
Annyi nem volt kiállítva,
Mint ahány volt beállítva!

Sör botrány és egyéb dolgok,
Óvakodjunk! Zsebtolvajok!
Kiállítók méltányolva
Jury által megdíjazva!

Babérain immár pihen,
Rég megszokott helyén minden;
Bonyodalom, aggodalom,
Nincs már idegen forgalom!

Nyiregyháza híressé lett,
Országszerte emlegetett,
Egy baj' hogy a pótdója,
Ezzel nem lett leszállítva?!

Styx.

Borzalino kalapok, vállkendők, kötött

kabátok, cipők stb. rendkívüli nagy választékban

érkeztek

Eisler Károly

cipő-, kalap-, női-, férfi- divatáru
házába.

NYIREGYHÁZÁN. Telefon szám 114.

Elmult a kiállítás. Végük van a nyiregyházi mozgalmas napoknak. Aki teljesítette a kiállítás körül reá háruló kötelességét nyugodt lehet; de aki mulasztot, felületesnek bizonyult, viselje azon következményeket, melyek elől kitérni lehetetlen.

Nagyurak. Vezérférfiak.

„Ha volna ember hiba nélkül, úgy bizonyára az volna a legnagyobb hibája, hogy nincs hibája!”

Még mielőtt hozzá kezdenék e sorok írásához, beismerjük, hogy mi is hibát követünk el azzal, hogy megkíséreljük ezt a nagyon is kényes témát taglalni, mert hát bizony az is megdönthetetlen igazság marad, hogy: „szólj igazat és betörök a fejed!” De hát én édes Istenem, a halál büntetés is évezredek óta fenn áll és még sem szolgált annyira ijesztő példaként, hogy ne szolgáltatott volna ismét és ismét egy-egy felebarátunk okot arra, hogy rajta az úgynevezett földi igazságszolgáltatás, ezt a borzalmas ítéletet végre ne hajtsa.

No de lássuk csak. Nagyurak-vezérférfiak. Ez a két szó rendesen egy elválaszthatatlan egyet képez, mert ez már a társadalmi életben bevett szokás, hogy Vezérférfiak csakis született Nagyurak lehetnek, különösen itt nálunk Magyarországon. Ez még magában véve nem volna baj. De sokkal nagyobb baj az, hogy ezen született nagy urak a legnagyobb kényelemben, akaratuknak mindenkor teljesítésében nőnek fel, távol az élet iskolájától és mintegy beléjük nevelődik, hogy mindég és mindenkor úgy történjen minden, a hogy azt ők akarják és jónak látják.

Az is igaz, hogy a legtöbb ilyen született Nagyurnak igen jó szívek és nemes lelkületek szokott lenni, ami azután éppen e-ég ok arra, hogy Vezérférfiúvá avatva, melléjük állítatnak oly egyének, kiknek hivatásuk volna őket mindenről koldón, de főképp igazságosan felvilágosítani, de ezek azután e helyett, kihasználva és aknázva az „ő” jó szívük és nemes lelkületeket, bábként vezetik őket, és így lett éppen ezen vele született jó szív és nemes lelek, a legtöbb esetben, melegágya, a hiszékenység és egyoldalú információk utjáni cselekvés, bűnös csirájának.

Ehhez jönnek azután a hatalom árnyékában sütkérezni szerető albarátok, tanácsadók és besugók, kik azután az ilyen vezérférfiú sz-

repre szánt Nagyurat úgy körül zűmmögik, mint őszkor a szőlőfűrtöket a darazsok. Mennél jobb szíve, mennél nemesebb lelkülete van egy ilyen Vezérférfiúnak, rendesen annál gyengébb és annál hiszékenyebb, mert hisz az ilyeneknél hiányozni szokott az, a mire csak is az élet iskolája taníthat meg bennünket, a minden oldalról tapasztalatok gyűjtése, még pedig a személyes meggyőződésünk alapján.

A Vezérférfiakat ekként körülzűmmögő darazsok azután elkövetnek mindent, hogy az ilyen gyenge Vezérférfiúval el is hitessenek mindent, különösen azt, ami a saját én-jük előnyeit szolgálja és előmozdítja. Távol tartanak a Vezérférfiaktól különösen oly egyeneket, kik a kendőzetlen igazságos szó kimondás jegyében születtek, mert ezek még képesek volnának arra is, hogy a Vezérférfiúnak szemében mondanák hibáit és tévedéseit, és ez által tönkre tehetnék az ő általuk oly nagy gonddal font félrevezetések ármányos hálóját.

Az így preperált és sugalmazott Vezérférfiak azután természetesen megkívánják a mindenkitől feltétlen behódolást, engedelmisséget és mintegy alattvalói hűséget az „ő” hatalmi hatáskörük kis királyságában. De ezen nincs is mit csodálkozni, mert erre és így nevelték ki őt, az őt körülzűmmögő darazsai, sőt még azt is elhitették vele, hogy ők nem viszik tőle, sőt gyűjtik neki a mézet!

Ezek a Vezérférfiak azután, kik sajnos, nélkülözik az élet iskolája adta nagy és személyes ismeretük alapján felépült erélyes önállóságot, a legtöbb esetben azt sem tudják, hogy tulajdonképpen mit, miért cselekesznek, pedig ezt kellene legjobban tudniok annál is inkább, mert hiszen minden cselekedetük és tettük ódiuma rájuk száll! — Ez szülte meg azt a régi közmondást, hogy: „a fejétől búzlik a hal”!

Bessenyei-est.

Mikor a Bessenyei-Körnek a városi színházban az elmúlt szombaton tartott estéjéről akarok megemlékezni, szabadulni szeretnék mindazoktól a kellemetlen, anyagias kérdésektől, melyek ezzel az esttel kapcsolatban felszínre vetődtek. Mert elvégre is a művészi sikert igazában csak úgy lehet megállapítani, ha az embert semmi más indulat nem tartja fogva, mint a művészet iránti vágyódás, a közreműködőknek pedig, akik mindnyájan idegenek voltak, kevés közül van ahoz, hogy a közönségekéről hogy vélekedünk. A közönség azonban nem ér rá taglalni, a benyomásokat egyszerre érzi s amennyiben szükségét látja a mi be-

nalám . . .

Csodálkozás tör ki e szavakra mindenkiből.

— Igen úgy van. S három tanum van a beszélgetésre, mely közöttünk folyt. Eljött — mondá nekem a férfi, — mert itt utolsó alkalom, hogy megvalja szerelmét, melyet oly régen hordoz szívében. Kért, hogy hallgassam meg, sirt, hogy meneküljek vele, mert nélküle nem gélni nem tud. Nagy úr választ el egymástól Acháb, szóltam én erre hozzá és ez a te pogány voltod. Szerelmétől hevitve nem tágitott, felajánlotta nekem vagyonát. fenyegetett, majd kérlelt, végül ellágyu'va esküdözött, hogy visszatér az én Istenemhez a Jehovához, csak hallgasson meg. Én elutasítottam, mert tisztátalannak gondoltam a pogányt. Katonák tüntek fel közben a domboldalon, mire Acháb öszvérré kapott és elvágtatott. Ez volt az első és utolsó alkalom, melyben vele találkoztam. Tudtam szerelméről már régebben, mert hírül hozták a szóthordó vénasszonyok, de együtt nem voltam vele soha. S Lévi leánya, ki ezt állítja hazug és vesztemet akarja, mert hallot am, hogy Acháb jegyese volt s ő is hallotta, hogy a hűtlen szíve most én értem eped. Ez az oka árulkodásának s ez mind olyan világos, hogy itt tévedni nem lehet! Engedjétek tehát haza engemet s annak a leánynak meg bocsássatok meg!

számolónknak, első sorban annak a viszhangját keresi, ami mélyebben érintette.

Igen helyesen, bár kissé kirívó hangon írja egyik helybeli lap referense, hogy a nyiregyházi közönségnek nagy része a kultura oly magas fokán áll, hogy nekik már csakis elsőrangú művészek nyújthatnak igazi élvezetet. Az ám, de könnyelműen elfel jti a referens, hogy annak a bizonyos nagyrésznek ismét két kisebb része van, az egyik a művelt gazdag, a másik a művelt szegény. Amazok alkotják a boldog kivételeket, emezek a nagy, kulturára valóban éhes tömeget. Ahány tisztségviselő, tanügyi ember, iskolázott kereskedő és iparos él ebben a városban, nyögve a féktelen drágaságot, uri pozokban küzdve a megélhetéssel, az mind éppugy méltó a kultura áldásaira, mint azok, akik a drága méneket és az óriási tököket szállították a kiállításra s mivel szűkös, a központtól távol fekvő kis pátriájukra vannak utalva, még jobban szomjuhozhatnak egy kis igazi művészetre, mint amazok. A Bessenyei-Kör magas helyáiraival egyenesen kizárja ezeket a művelt elemeket, mivel senki sem éhezheti a családját azért, hogy pesti színészeket hallgasson kétszer öt percig.

Ha ezek az elemek feljajdulnak és mint a Bessenyei-Kör adófizetői is valami ellenértékért sóvárognak és ennek a panasznak helyet ad valamelyik lap, ne fájjon azoknak, akik sokat fáradnak ugyan ilyen esték rendezése alkalmával, de téves irányban fáradnak. Kedvesebb dolog mindenki előtt, ha fontolóra veszik a panaszt és módot keresnek arra, hogyan lehetne művészi élvezetet nyújtani azoknak, akik megdöbbenéssel vették hírét az est magas helyárainak.

A már említett referens, aki ugylátszik a Bessenyei-Kör számadási könyveit is látta, számokkal bizonyítja, hogy a Kör még ilyen magas helyárral is ráfizetett saját pénzéből vagy 400 koronát. Miért? Mert a három pesti színésznek magának kellett 1200 koronát kifizetni. Gyönyörű háttér, mondhatom! A főgyönyörűségem a színészekben van, akik egy estén két jelenet eljátszásával keresnek annyit, mint Budapesten egy fél hónap alatt. Akarták ők Nyiregyházára jönni kulturát csinálni? Dehogy! Eszük ágában sem volt. Semmi szándékuk, semmi kedvük sem volt hozzá. Kiállítást is láttak már eleget. Óriási tököket is. Hát akkor miért jöttek le mégis? Furcsa kérdés. Mert akkora summát ígértek nekik a nyiregyházi közönség zsebéből, amennyiért érdemes a nyugalukat megzavarni. Most sötét éjszaka van, mikor e sorokat írom és semmi kedvem hozzá

— Azt nem lehet! Az aljas ármánykodás nem maradhat büntetés nélkül!

— Ki kell üzni a táborból a többi önfelédtelel fehérszemély közzé!

— Csenedesdjétek, majd itélek én! — szól közbe Mózes. — Hallgas ide Lévi leánya! Te ki annyira süjédtél, hogy Nochor leánya ellen kélsz hamisvádakkal, nem érdemled meg a kegyelmet.

Hosszasan beszél Mózes s a mint beszél mind kevesebben figyelnek reá. Mindenki Rachelt nézi s lassankint hangosabb lett a zaj. Egyszerré Mózes is hátra néz.

— Mi az? kérdi haragosan.

— Nézd! Nézd ott a homlokát! A bűnös ő . . . A bosszuálló Jehova! . . . Számtalan kéz mutat Rachel felé, ki utolsó erőfeszítéssel uralkodik magán. Ami hiába s a férfiak felugrának s karonragadva Mózes elé vonszolják.

— Látod a homlokán a piros foltokat? A pogány papok betegségének első jele ez, melylyel Jehova sújtá Molochnak, hivat:

— Vigyétek ki a táborból, a többiek közzé, hadd sújtsa a bünbe merülteket a nagy Jehova sújtó ostroma!

Ordított a tömeg s vitte az alélt nőt a táboron kívül a puszták vadonába, hol azután oly sokad magával pusztult el éhség, betegség, nyomorult piszok között. (Vége.)

— Miért? . . . Bizonyítsd! . . . szólnak közbe többen.

— Saját szememmel láttam, mikor Molochnak áldozott!

— Ki kel volt ott? Kik látták őt!

— Nem tudom . . .

— Akkor te hamisan vádolsz!

— Nem, esküszöm nem!

— Hiszen magában nem járhatott ott!

A leány erre ismét hallgat.

— Nos mi lesz, tudsz-e tanut?

— Nem — válaszol a leány zokogva.

— Akkor hamisan vádoltál — szól közbe egy éles hang — magad viseled a büntetést, mit Rachelnek kellett volna kapni.

— Ne bántsatok, szavam nem volt hazug. Volt vele egy férfi.

— Ki volt az?

— Acháb! . . .

A férfiak összenéznek, mert tudják, hogy Acháb milyen romlott férfi volt.

— Mit szólsz ezekhez Rachel? kérdi Mózes.

— Ugyanazt, mit az előbb; hogy lelkiismeretem tiszta.

— Az nem elég! Avval még nem menekülsz!

— Várjatok tisztos vénék, had adjak elő mindent világosan. Acháb ebben a percben volt

TELEFON 129.

NAPERNYŐK, BATIST és CSIPKE BLOUSOK

Kohn Ignátz női-, férfi divat és rövidáru üzletében.

TELEFON 129

az idén előrehaladottságánál fogva mélyen leszállított árban kaphatók:

kigyalogolni a Sóstóra, hogy az alvó verebeket föllármázzam. De ha megkér az ifju Lendvay, 500 koronáért kimegyek és fellármázom az alvó verebeket. A fővárosi színészek immár elég okosak arra, hogy kihasználják a vidéket; lelkesedésből ma már alig csinál más kulturát, mint a néptanító. A színész fényűzési cikk lett, amit az ingyenceknek jól meg kell fizetniök. De hát szüksége van-e arra Nyiregyházának, hogy a kulturát mindjárt a fényűzésen kezdje?

Kaphatnánk mi igen kiváló művészeket igaz áron is, ha az állam okosan gazdálkodna az állam pénzével fizetett nemzeti színházi tagokkal. De az állam összeszedi a vidék legjobb erőit és a Nemzeti Színháznál — ugyszólván — tétlenségre kárhóztatja őket. Azt meg is szokják alaposan, annyira, hogy mikor a provincia meginvítalja valamelyiket, úgy jár, mint a Nyiregyházi Városi Dalegylet. Két-három gyerekvers elmondásáért fizet 300 koronát. S ha már benne vagyunk a számokban, micsoda istentelen arány az, hogy Győző Lajos, akire igazán művészi feladatot még nem bízott a Vigszínház, kétszer akkora díjat kap, mint az egész katona zenekar karnagyostól, mindenestől? És ha valaki azt állítja, hogy Győző Lajos akár a Petőfi-, akár az Ady-paródiákkal (uramisten, hogy kerül ez a két név egymás mellé!) művész volt, akkor én azt felelem: uram, hiszen ön szerint akkor mindenki művész, aki értelmesen tud beszélni?! Ismétlem, kellemetlen dolog az ilyen anyagi háttérrel feszegetni akkor, amikor egy „művészi” est elbírálásáról van szó, de mivel a Bessenyei-Körhöz valószínűleg közel álló s már több ízben emlegetett referens erősen állítja, hogy ez a Kör nem üzleti vállalkozás, alk-lomszerű volt azt üzleti oldaláról is megtagogatni. Hát megállapíthatjuk az általa felderített adatokból, hogy kár, ha egy kicsit nem üzleti vállalkozás is. Mert ez így megcsinálva igen rossz üzlet volt.

Győző Lajosról művészi szempontból már eleget mondtam. Tán éppen eleget. Ami pedig Hegedüs Gyulát és Varsányi Irént illeti, az egész ország tudja, hogy nagy művészek és a művészi sikerek egész özöne díszíti mindkettő multját. A Taifunban vállalt szerepeikben is nagyok, tökéletesek és nagy, magas élvezetet nyújthatnak azoknak akik az ő előadásukban az egész Taifun előadást élvezik. De így, a legizgatóbb jelenetet kiszakítva, előadni anélkül, hogy a közönséget az előzményekkel előkészítették volna az izgalmas jelenetre, már bocsánat, nem kelthetik azt a hatást, amire művészi játékkal egyébként számíthatnának. Hiába diktálja Győző Lajos a közönségnek, hogy az előzményeket és következményeket pótolja ki a képzeletével, mert a képzelet nem pótolhatja azt a hangulatot, amit az előzmények vannak hivatva kelteni. Azt láttuk, elismertük, hogy mind a két előadó rendelkezik a művészi nagyság minden feltételével, de az előadott két jelenet épp oly kevésbé keltett maradandó hatást, mint bármelyik csodavíz annak, aki csak tíz percig lubickolt benne.

A katona zenét Fricsay Rikárd pompásan dirigálta, a közönség gyönyörrel élvezte.

L. B. urnak.

A „Szabolcsvármegye” szeptember 28-án megjelent számában „Bessenyei-est” címen L. B. ur, kit sajnos, nincs szerencsénk ismerhetni, igazán elragadó gyengédséggel igyekszik a „Bessenyei-Körnek”, nekünk osztott szellemi magas nivón álló, élvezetteljes estélyeiről, megdönthetetlenül világos összeadás és kivonási szám-tételekkel szolgálni.

Gemacht! De ez annyira megghatott bennünket, hogy nem fogja L. B. ur tőlünk rossz néven venni, ha vele együtt mi is elérzékenyültünk és ebből kifolyólag ez a régi anekdota jutott eszünkbe:

Somenblüth Jakab dúsgazdag nagybirtokos kastélyába beállított egy sorsüldözött szegény vándorló legény, kit az inas bejelentett a nagyságos urnak. Ez őt fogadván, megkérdezte tőle, hogy mit kíván? Erre a vándorló meghatott hangon kezdte nyomoruságát elbeszélni, majd keservesen sirni kezdett. A nagyságos

urat ez annyira meghatotta, hogy versenyt sirt a vándorlóval; majd becsengette az inasát és csak annyit parancsolt neki: „János dob ki ezt az ember, mert összetöri az enyém szívemet.”

Pardon! L. B. ur, cikkeskéje annyira meghatott bennünket, hogy mi is ezen párvenü szavaival szeretnénk élni.

Egyveleg.

I. Konthy dr. keserve. — II. Bocsnátkérés ezerfelé. — III. A mozi tévedése. — IV. Tizenhármassok. — V. Asin-etria. — VI. Megkéselt Korona. — VII. Kontra kolera. — VIII. Értekezés Bali hivatásáról. — IX. Más ne olvassa, csak akiket illet.

I. Amidőn dr. Konthy hazaérkezett a győztes milánói csapattal és ráadásul megkapta a Ferenc József érdemét, azt hitte, hogy most már bejutott a hallhatatlanok közé és az ő csapattalval egy napcn más tűzoltóságot nem is említhetnek. És Uram Isten mi történik? Idejött a kisvárdai tűzoltóegylet egy rezes bandával. Ez a zenekar irtó hamisan játszott, de azért mindenki utána futott. Az urak ott hagyták a kávéházban pikolójukat, a hölgyek a szépet mondókat, megjelentek az utcán és erkélyeken, mint akiket nem érdekli többé a buza ára és az udvarlók hazudozása. Nekik ma egy hete csak egy imponált, a kisvárdai egyesület janicsár zenéje. Hiába lépkedett Konthy uram délcegen az egész tisztikara által kísértetve, hiába feszítették a milánói fiúk, senki sem törődött velük, még a kutyák is a kisvárdiakat ugatták meg. Az ő ésszerűségük iránt nem mutatkozott annyi érdeklődés, mint a kisvárdiak mokány cintányérosa iránt. Ilyen az a népszerűség, csalfa, mint az asszonynép.

II. Óh jaj nekem, ezerszeresen jaj. Elkese-reghetem Jeremiás egész siralmát, hamut hint-hetek árva fejemre, megszagathatom ruhámat, a gyász jelül fátyolozott hangon kísérhetem feketével bevont hárfámat, mert irtózatoss tévedésemet még ezekkel sem tehetem jóvá. A kiállítás miatt megkritizáltam mindenkit. Dorongolt: m füt-fát, pedig nem volt igazam. Számomra nem lehet bocsánat, hiába zokogom el a nagy nyilvánosság előtt, hogy az egészek, az én jó uram, Firczak püspök volt az oka, aki megkéselt a naptár egyesítésével. Azt hittem, hogy Nyiregyházán a katolikus és protestáns egyházak naptára szerint kell számítani szeptember 17-ét; pedig dehogy is. A habzó sör-ről, az intézőség civakodásáról, a juri tagokkal való nem törődésből, a törvényszéki feljelentésekből, az elhalasztott (és csaknem elszalasztott) sorsjegy húzásokból, a hettmanok basáskodásából, a kiállítók semmibe vevéséből, az alvó államtitkárokról, a koláres riadalmakból, a rendőrségi beavatkozásokból, a politikai biztos és kir. közjegyző erélyeskedéséből csak elkésve jöttem rá, hogy nálunk valóságos oroszországi állapotok vannak. És mert azok vannak, tehát nemcsak jogosult — de kötelező is — az orosz vagyis ónap-tár szerinti számítás. Én tehát sok ezekkel egyetemben alaptalanul robantam meg

szeptember 17-én Szikszay Sándor és Stappel Béla urakat, számon kérve a késedelemet tőlük, mert akkor csak szeptember 4-ike volt. Tegnap volt szeptember 17-edike és mi nem mentünk el a megnyitásra, pedig szívesen láttuk volna ott bennünket. Ha jól viseltük volna magunkat, el se küldtek volna talán Szibériába.

III. Aktuális látványosságot hirdetett az Apolló színház, a kiállítás alkalmából. Óles plakátokon hirdette, hogy ez az aktualitás nem más, mint a brüsszeli kiállítás égése. Ezt a bököt se igen köszönte meg a vezetőség, habár kétségtelen, hogy találó volt, mert az itteni kiállítás is leégett. Nem hamvadt ugyan el, de az az erkölcsi és anyagi kudarc rosszabb még a tűzkárnál is, mert azt nem térítheti meg még a biztosító társaság sem.

IV. Pár hónappal ezelőtt egy igen érdekes kérvényt tárgyalt Nyiregyháza város tanácsa, amiként azt egy alkusztól hallottam. Egy belvárosi lakos kérvényt nyújtott be, hogy engedjék meg neki, hogy a 13 as számú házra 11/a számmal ellátott táblát tételhessen. Ő ugyan diplomás ember léte nem babonás, de a háza eladó és a vevő 800 koronával többet ad, ha a 13 as számot eltávolítja. A tanács illő komolysággal tárgyalt a fogas kérdést és elutasította. Kimondotta, hogy hatósági intézkedésekkel nem adhat tápot a babonának. Hihetetlenül hangzik — de tény — hogy az adásvételt a 13-as szám megakadályozta. Készültek azután az oldalsal felebbezések, amelyeknek indokolásán a boszorkányégetést betöltő Kálmán király is elmosolyodott volna. De a kilátás cseppet sem volt kedvező a 13-as számú ház tulajdonosára, mindaddig, míg a népszámlálás előkészítéseként hozzá nem fogtak a házak új számozásához. Ekkor aztán csoda történt. A szerencsétlen szám átszállott a szomszédjára, a babonás vevő hirtelen szerződést kötött az új 15. számú házra és a balul járt szomszéd most elakarja perelni a 800 koronát az eladótól, mert szerinte annyival kisebbedett az ő házának értéke. Ki tudja, hogy hány ehez hasonló eset fordul elő Nyiregyházán az Ur 1910-ik esztendejében. Kíváncsiak vagyunk a törvényszék ítéletére, amelynek homlokán ott diszeleg, hogy az Igazságnak. Csak hogy olyan nehéz meglegelni azt az eszményi igazságot.

V. A piac-tér (pardon Kossuth-tér) rendezése alkalmából nemcsak virágágyakat csináltak az ivlámpák körül aszfalttal kiöntve, hanem a róm. kath. templom déli oldalán a járdát végig aszfaltoltatták. Hala Samassa érseknek és Röntgen tanárnak azért, mert előbbi a templomot nem csináltatta átlátszónak, utóbbi pedig hogy nem tételt a piacra egy x sugarakat lövelő masinát, mert akkor mindenkinek szemébe ötlene az a csunya asimetria, amely bántja a jó izlésű embereket, amennyiben a templom északi oldala mentén nem készítettek semilyen járdát. Ott hepe-hupás vízmosásos a terület ma is. Az egyszerű nép persze nem bánja és arra jár, mert azt tartja, hogy nemcsak a menyeknek országába göröngyös az út, hanem a templomba is jobb azon járni. A papoknak persze más az izlésük.

VI. Nem tudom micsoda vagy kicsoda a kávéos védszentje, csak az az egy bizonyos, hogy egyesek jól tudnak hozzá fohászolni. A Korona fennen hirdette, hogy szeptember 1-én megnyílik, csak hogy azt, a kiállítás befejeztével tehetne csak meg. A Royalos és Pannóniás persze nem haragudott meg azért a kis szíveségért, hogy a munkálatokkal a Korona renoválásán dolgozó munkások elkésve lettek kész. Ugyáltszik azonban, hogy igaz az a példabeszéd, hogy a harari munka soha sem volt jó. Erről akart egy kompánia meggyőződni, amidőn a megnyitás előtt való nap bevonult az új helyiségbe és ott mindössze 1200 koronára értékelt butort tudott összetörni. Soká csinálták a be- rendezést és így eléggé erősnek bizonyult. Más-különbben simán ment a dolog, hiszen az a kompánia csak kedélyeskedett és a csend zavarás vétségét sem követte el.

VII. Kontra kolera. Hát ilyen is van a világon csapja össze a kezét a nyájas olvasó? Kedden 3 kolerás is akadt, de csak elméletben. De vegyük őket sorba. Kohn Hermanné Kisvárdáról

Intézeti kelengyék

fiu és leány ingek, harisnyák, zsebkendők, leány kötények stb. stb. óriási választékban kaphatók:

Stern Sándor

uri és női divatüzletében Pazonyi-u. 2.

utazott Ujfehértóra az orvoshoz, ahová már évek óta jár. Nyiregyháza közelében élvezhette a viszontlátás gyönyöreit és erre a kétségtelen kolerás tünetre kicsődítették városunkból az orvosokat. Kezdődött a vallatás és amikor a beteg elpirulva vallotta be, hogy öt napra nem kellett lennie diszkrétnek, szabadon eresztettek. Alig ült el az izgalom, jött a másik. Siskovits Lajosné retour recipével talált ebédelni. Jött a rendőri kirendeltség a vasutra, újból. A beteg aztán megvallotta, hogy 27 éve gyomorbeteg, tehát 27 éve koleragyanus. De jött a harmadik eset. Demjén Mihályné rosszul lett, mert háttal nem tudott a mozdony felé ülni. Át is ültették orvosi rendeletre az ellenkező oldalra. Ezeket az eseteket nem azért mondjuk el, mintha kikarnánk viccelni a hatósági intézkedéseket, mert inkább 100 szor fertőtlenítsenek haszontalanul, mint egyszer elkésve. A kalauz ébersége mindenesetre dicséretes.

VIII. Új lámpákat állítottatott fel a város a beltéren, amelyek azonban sehogy se funkcionálnak és pedig azért, mert rossz a felfüggesztésük. Hívják el Ballit, a felfüggesztés professzorát, majd meglátják, hogy az megtanítja villamosainkat a felakasztásra. Az ő munkájára még nem panaszkodott senki. (Az Istenért szerkesztő úr, törültesse ezt a passzust, mert ha a villamosok megtanulják az akasztást, akkor nemcsak lámpákon mivelik majd, hanem velem együtt felakasztják a békétlenkedő fogyasztókat is.)

IX. Bizalmasan intézek még egy pár kérdést a kritikák kritizálóhoz. Dohnál főorvos úrtól, a halottkémi rendszer védelmezőjétől azt kértem, olvasta-e, hogy dr. Späth Henrik orvos Kápolnyásnyéken Német Jánosról azt jelentette, hogy a nagyhaju magát halántékon lölt ember szívbénulásban halt meg, kolerás tünetek között. A kirakatverseny jury tagjaitól azt kértem, ha már a cégtulajdonosok áldozatkészségét mérlegették, mért nem bírálták el azok anyagi helyzetét, házasságát, is hisz ezek mind egymásból folynak. Krecsányi No. 2-től az iránt érdeklődöm, olvasta e, hogy eszménykepe Budapesten egy nadrággombon elindulva 24 óra alatt elfogta Fekete Vilmost. Elbé urnak emlékezetébe hozom, hogy a professorok egyenes és fordított 3-as szabályt ismernek. A Bessenyei-kör számadása a fordított szerint bírálandó el, mert ha 40 koronás páholyok helyett 80 koronások lettek volna, akkor nem 1140 koronát vettek volna be, hanem 570 koronát sem, mert nem lett volna jelentkező. Ne haragudjanak azért, hogy itt írom meg ezeket, de nem vagyok elég ismerős Nyiregyháza és kizökkenek a helyi etiketből.

Hárfás.

Levél a szerkesztőhöz.

NYIREGYHÁZI BESSENYEI-KÖR.

Szépirodalmi és köz-
művelődési egyesület.

Alakult 1897.

Nyiregyháza 1910. szept. 28.

Nagys.

Schlichter Gyula Úrnak

Helyben.

A kilépési nyilatkozatot sajnálattal tudomásul vettem, mert a Kör úgy, mint jó magam és mindazok, akik annak fölvirágoztatására tehetségünkhöz képest jól-rosszul törekszünk, sajnálja, ha valamelyik tagjának nincsen inyére a működése. Az eszményi cél ugyanis mindenkinek a kielégítése volna. Tagok törlésére azonban jogom nincsen; csak kötelességet ismerlek: a kilépés bejelentését.

Még csak egy-két szavam volna a Ngys. Szerkesztő Úrhoz a lapjában megjelent sorokra vonatkozólag, mert én hírlapi polemiákba nem bocsátkozom, amennyiben azok csak elmérgesítenek minden jó ügyet. Az olyan hírlapi cikkek nem látnának napvilágot, ha bármelyik lap a Körnek bármely dolgában fölvilágosítást

kérne a rendezősegtől, amellyel mindig készséggel szolgál bárkinek. A Kör csak akkor zsarolható, ha az estékből szedett díjakból haszna volna; de a kör könyveinek tanúsága szerint évenként 6—700 frt.-ot áldoz ezekre az estékre, amint hogy az utolsó estéjére is majd 400 k-át áldozott. Az már vita tárgya lehet, hogy a kör idegen művészek helyett műkedvelőket léptessen-e föl, vagy sem. Hogyha a tagokat erre nézve megszavaztatnók, talán a vezetőségnek adnának igazat. Nem tekintve, hogy a Kör még ezzel a Nőegylettől és a Leányegyesülettől is elvonná az anyagot, pedig azok szintén igen nemes célt szolgálnak. Hegedűst és Varsányit évek óta kívánja a közönség; végre lejöttek, kissé drágán, de a kör eleget áldozott arra, hogy művésztüket bemutassa. Ami az elmaradt bérlet-estét illeti, a Demuth halálával kátyuba jutott este helyett, mivel a kör titkárától akkoriban elvonták a vasuti jegyet, csak Góthékat lehetett hozni, a színházba pedig nem lehet a bérleket behelyezni — ime az ok, hogy az utolsó bérlet-este elhalasztódott.

A kör most már abba a helyzetbe jött, hogy remek, kétezer K-ás vetítő gépével a szabad Liceumot is megindíthatja és így működési körét kiszélesítheti. Igyekszik tehát minden irányban, hogy közönségét, főképp tagjait kielégitse. Csak sajnálja, ha Nagyságod és bármely tagja mást vár tőle, mint amit a jelenlegi vezetőség adni tud.

Kiváló tisztelettel:

Dr. Popini Albert
főtitkár.

MÜSCHONG-BUZIASFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES
természetes ásványvíz
ÜDÍT GYÓGYIT. ÜDÍT GYÓGYIT

Vese- és hólyagbetegségeknél, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fényképedésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmánál kitűnő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJÁNLVA.
Főlerakat:

Wassermann Sámuel

fűszerkereskedésében

Nyiregyháza n.

Telefon szám 121. 469—5—11

Hirek.

A Bessenyei-kör Ürangyala.

A múzsá angyala köszönté a Bessenyei-kör vezérférfiát, ki a múzsától méhében fogana: Üdvözlégy oh vezérférfiu művészi ihlettel teljes! A múzsá vagon Te veled; áldott vagy Te a „kör“ emberei között és áldott a Te művész szellemed szüleménye a „Bessenyei-kör.“

Férfiaknak választott nagyja, múzsáknak kedvenc fia, gondoskodj szellemi élvezetünkről, most és mindörökre. Amen.

Ime a múzsák szolgáló fia, legyen nekünk a Te művészi igéd szerint. Üdvözlégy stb.

És e művészi igéd testté lön, és mi köztünk lakozik. Üdvözlégy stb.

Cselekedj érettünk múzsák választott férfia! Hogy méltók lehessünk a „Bessenyei-kör“ igéretére. Kérünk oh férfiu! Öntsd belénk művészi szellemed, hogy akik a múzsá angyala üzenete által alkotásodnak, a „Bessenyei-kör“-nek megtestesülését megismertük, az „Ö“ szellemi vajudása után, feltámadásának célirányos dicsőségébe vitessünk, ugyancsak e „kör“ vezérférfia által. Amen.

— Képviselői gyűlés volt tegnap a városnál, amelyen kisebb fontosságú ügyeket intéztek el.

— Igazság cím alatt új társadalmi heti lap indult meg városunkban dr. Kalmár Ede szerkesztése alatt.

Október 6. Ismét közeleg azon gyászos évforduló, amikor minden igaz magyarnak kegyelettel kell áldoznia az emlékezés oltárán. Legyen bár igaz, hogy az idő a legmélyebb sebeket is begyógyítja, az aradi Tizenhármok kivégzése által, a nemes szíven ejtett seb, nem gyógyul be soha! Ha e gyásznap borzalmak eseményeire gondolunk, sziveinkbe nyilalik azon metsző fájdalom, mely folytonosan az aradi vesztőhelyre tereli minden gondolatunkat. Ismét közeleg a gyászos évforduló, amikor a halhatatlan halottak sirja felett, egy nemzetnek kell a fájdalom könnyűit hullatni. Hisszük, hogy a nemzet, aként fejezi ki kegyeletének megnyilatkozását, hogy méltó legyen azok emlékéhez, akik életükkel fizettek, mert szerették szorongatott hazájukat. Jer, édes nemzetem és öltö gyászt a nemzet szabadságának Golgotháján. Jer és értsd meg, hogy akiket a hatalom önkénye halálra ítelt, nem haltak meg, hanem eszméinkben, sziveinkben élni fognak, még magyar él e vérről áztatott hazai földön. Ünnepejünk, ünnepejlen minden magyar, legyen ez a nap hálai kegyeletünknek, a vértanuk emlékének szentelve.

— **Kiállítás után.** Városunk hatóságának figyelmét felhívjuk arra az általános óhajra, vajha megtartanák a kiállítás területét mostani park formájában, sőt a mostaninál is gondozottabban, hogy közvetlen a város közelében is legyen egy üdülő helyünk. Mert eddig bizony meglehetősen szűkölködünk ebben a rengeteg porfészekben üdülőhelyek dolgában. Kedves része volna városnak e tekintetben a Dessffy-és Károlyi-tér, de mihaszna, ha köröskörül felveri a port a kocikerék. Mutatós a népkert is, de azt meg a cselédek és katonák foglalják le maguknak és a mozdonyok füstje teszi tűrhetetlenné, no meg egy kicsit ki is esik a városból. Aki nyugalmas zöldben akar megpihenni, s egyúttal a szemét is legeltetni szeretné, nálunk alaposan meg van akadva. A sóstóra gondol ugyan, de az messze is van, és alaposan el is van hanyagolva. Mi marad tehát hátra? Semmi más, mint megtartani és fejleszteni a most lezajlott kiállítás területét városi parkká. Ne tartson attól a város, hogy ezzel a sóstós üzletén ront, hanem tartsa első sorban szem előtt azt, hogy a város közelében kell ez a park, s mivel kell, hát csinálja is meg.

— **A választójog.** A Justh-párt a szabolics megyei függetlenségi pártok vezetőségéhez körlevelet intézett, a melyben arra kéri őket, hogy a választójogi mozgalom élére álljanak.

— **Szerződöttetés.** Zilahy Gyula szerződöttette Kemény Lajos jellemzészét és feleségét, valamint Szabó Nikelszky Margitot is.

— **A bornak zárt palackban való árusítása.** Október hó 1 től kezdve szigorú ellenőrzés alá kerülnek a zárt palackokban árusított borok. A kereskedők és a vendéglősök ugyanis kötelesek a palackokra saját nevüket viselő vignettákat helyezni, a melyeken kitüntető a bor minősége, az üveg tartalma és mennyisége.

— **A gazdapárt szervezkedik.** Az országos gazdapárt az ország különböző részeiben ki fogja terjeszteni szervezetét és e végből legközelebb nagy gyűléseket rendez, a melyeken megalakítják az új szervezetet. Novemberben Szabolcsban fogják megalakítani a pártot.

— **Elismerő oklevél.** A szegedi szőlő-és kitűnőnek elismert hordóborokért elismerő okirattal tüntette ki Liphay Jenő nyirpazonyi birtokost.

— **A német főagrarius és a nyiregyházi gazdaggyűlés.** A Magyar Gazdaszövetség Ruhland Gustávot nyiregyházi nagygyűlésen tiszteleti tagjai sorába iktatta. Ezt a megtiszteltetést a kiváló agrárpolitikus a Szövetséghez intézett táviratban köszönte meg, kifejezést adva annak a reménynek, hogy ez az összeköttetés még szorosabban fogja fűzni azokat a kötelekeket, a melyek a magyar és a német agrariusokat a nagy közérdekben egybefűzték.

— **A Kossuth-szobor bizottság kibocsátotta a tervpályázati hirdetményt.** A pályaműveket 1911. február 28-ig kell felállítani a vármegyeháza nagytermében. Az első díj megbízás a szobor elkészítésére. A második díj 2000, a

Ne téovázzék, ha fáj a **Beretvás pastillát,**

feje, hanem használjon azonnal

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájás elmulasztja. Orvosok által ajánlva. **Ára 1.20** Kapható minden gyógy-
szertárban. — Készíti
Beretvás Tamás gyógyszerész. Kispesztén.

!! 3 dobozzal ingyen postai szállítással !!

harmadik 1000 korona. A pályaművek felett egy kilencztagú bíráló bizottság határoz. A szobornak 1912. szeptember hó 19-re kell kész lennie. A költségekre eddig 40000 korona áll rendelkezésre. A még hiányzó 10000 koronát pedig a folyamatban levő társadalmi gyűjtéstől várja és reméli a szoborbizottság.

— **A Vivó Club**, mely dr. Szabó László kezdeményezésére a Nyiregyházi Torna és Vivó Egyesület kebelében a folyó év nyarán alakult meg, október hó 1-én megkezdte tényleges működését a városunkban közkezdvelt kitűnő vivómester Pellegrini József vezetése alatt. Az újonnan alakult club tagjai sorában városunk előkelőségei csaknem teljes számban képviselve vannak s így működése elé a legnagyobb reményekkel nézhetünk, annál is inkább, mert elnöknek dr. Szabó Lászlónak, igazgatójának Ronay Jenőnek és titkárnak Garay Kálmánnak személye és közismert sportszeretete éppen elegendő biztosíték az egyesület további haladásához.

Beiratkozni személyesen vagy levélileg Garay Kálmán titkárnál lehet (Selyem u. 5. sz.) a ki az érdeklődőknek felvilágosítással szívesen szolgál.

— **Elégtételt kérünk!** Tegnapelőtt a debreceni ipari és kereskedelmi kamara elnöke nyílt ülésben bejelentette, hogy a nyiregyházi ipar és gazdasági kiállításról is be kellene számolnia. Ezt azonban nem teheti, mert dacára annak, hogy azt erkölcsi és anyagi támogatásban részesítette, díjak adásával céljában elősegítette, kertére a juriba tagokat küldött, a gazdasági egyesület arra sem érdemesítette, hogy a kamarát meghívja a kiállítására. Addig míg helybeli emberekkel történtek mellőzések, nem akarunk nézetünknek erősebb kifejezést adni, de most a hét vármegye iparoságát és kereskedelmét képviselő egyesület nevében szót emelünk és felkérjük az elnököt, hasson oda, hogy a kamarának tudomására jussék, hogy a meghívás nem elnöki utasításra maradt el, hanem alárendelt emberek tévedésére vezethető vissza. Meg vagyunk győződve, hogy ez így volt, mert akaratos mellőzést feltételezni sem lehet. Ezen a gyűlésen állást foglalt a kamara 4 más kamarával egyetemben, hogy a Temesvár, Nagyvár, Debrecen, Nyiregyháza, kassai vasuti vonal első rangúvá tétessék, rajta gyorsvonatok járattassanak. Ennek a jelentősége a megyére nézve kiszámíthatatlan előnyököt nyújtana.

— **Október 6-ika.** A jövő hétre essik nagy nemzeti vértanuink halálának az évfordulója, amelyet városunk közönsége évről-évre gyászistentisztelettel szokott megünnepelni egyházm templomában. Miután azonban ez idén, templomunknak belső restaurálása miatt, sem tudjuk hol fogadni városunk hazafias közönségét, azt a gyászistentiszteletet ez évben nem tartjuk meg; de a jövőre fenntartjuk magunknak azt a szerencsét, hogy e város apraját-nagyját október 6-ikán újra együtt lássuk templomunkban s az újonnan felékesített falak között a régi gyászszal s szent hevülettel áldozunk e nagy nap emlékének. Nyiregyháza, 1910. okt. 1-én. *Paulik János* e. igazgató lelkész.

— **A tüzoltók** ma egyheti versenyen első díjakat nyertek a nyirbátori, kiskvárdai, gávai és nagykállói, másodikakat pedig a tiszalöki, rakamazi és polgári egyesületek.

— **Országos atletikai viadal Nyiregyháza.** Soha nem látott sportélvezetben lesz része városunk közönségének október hó 9-én. Ekkor rendezi ugyanis a Nyiregyházi Torna és Vivó Egyesület nagyszabású pálya-felavató atletikai viadalt, melyre hazánk összes nagyobb sportegyesületei kiltásba helyezték lejtvetelüket.

A viadal védnöki tisztségét ez ideig gróf Vay Tibor főispán, Mikecz Dezső alispán, Májerszky Béla városunk polgármestere és Somogyi Gyula az egyesület díszelnöke vállalták el, a versenybírószágba pedig városunk előkelőségei közül számosan választattak be az egyesület választmánya által.

A klasszikus viadal programja a következő: 100 yardos síkfutás Nyiregyháza város bajnokságáért, egyneved ang. mértföldes síkfutás Nyiregyháza város bajnokságáért, 10 km. gyalogló verseny Nyiregyháza város bajnokságáért, gerelyvetés a Ny. T. V. E. örökös vándor-

díjáért, 400 méteres stafétafutás a Nyiregyházi Kerékpáregyesület vándordíjáért, továbbá díszkosvetés, távolugrás, magasugrás helyből, kalapácvetés, ang. mértf. síkfutás és 120 yardos gátfutás.

A viadal folyó hó 9-én vasárnap délután pontban három órákor kezdődik. Helyárak: Első hely (tribün ülés I. III. sor) tagnak 1 kor. 60 fill. nem tagnak 2 kor. 40 fill. Második hely (tribün ülés a többi sorban) tagnak 1 k., nem tagnak 1. k. 60 fill. Állóhely 80 fill. Diákjegy 50 fillér.

— **A borfogyasztási adó** kedvezményéről szóló értesítés hirdetéseink között olvasható.

— **Tűz.** Tegnapelőtt az orosi határban levő Pethő-fele tanya leégett.

— **Rövidhírek.** Lengyel Nándor pincér tegnapelőtt megnyerte a kiállítás jukker fogatát, melyről hajtásközben leesett és megsérült. — A Vasuti uton a katonai élelmezési raktár rozsol és buzát vesz kigazdáltól. — Okt. 3-án a honvédlaktanyában 11-én pedig még meg nem állapított helyen a közös huszárok részére lesz lóvásárlás. — A nyirvizszabályozó társulat gyűlést okt. 11-én tart Nyiregyháza. A nagykálló —balkány—nyiradonyi vasutépítéséhez okt. 3-án hozzáfognak. — A rakamazi bucsut, okt. 2-ára a miniszter betiltotta. — A kenézli körorvosi állást okt. 19-én töltik be. — Nagy Józsefet Tiszabüdön 14 legény veszedelmesen megverte. — Mándokon Róth Sámuel korestműrostól elloptott ismeretlen tettes 490 koronát. — Okt. 9-én Kiskvárdán lóverseny lesz. — Okt. 15-ig házhoz hordják még a műjeget, akik ebbeli igényüket a számvevőséghez bejelentik. — A megye részére szükséges nyomtatványok szállítására okt. 26-án lesz árlejtés.

— **Zilahy nem babonás.** Az Országos Színészegyesület felvételi bizottsága előtt megjelent Szabó Nikelszky Margit is, a ki a gyakorlati idő eltöltése után sikerrel tette le a vizsgát. De a színigazgatók nem merték szerződteni. Eddig ugyanis a hány direktora volt e színésznőnek az mind megbukott. Így Dobos, Uti, Szalóky stb. A szerencsétlen színésznő elsírta éppen nagy baját, a mikor a nagy „Zsüli“ veletlenül oda került. A mikor meghalotta a színésznő nagy baját, szerződte is, — redukált gázsij mellett, hogy ne mehessen általa tönkre.

— **Pellegrini József okleveles vivómester** városunkba érkezett s a helybeli polgári fiúiskola tornatermében a vívás-tanítást megkezdte. Pellegrini József neve és személye bizonyára nem ismeretlen azok előtt, akik a testedző sportok iránt érdeklődnek. Ő volt az, aki városunkban egy csapással hatalmas vivóéletet teremtett, neki köszönhető, hogy városunk ifjúsága, de a korosabbak közül is igen sokan a legnagyobb szenvedéllyel űzik a legszebb sportot, a vívást. Elsőrangú vívótalentum párosul benne az igazi mester erélyével, kitarásával és buzgalomával. Ha valaki, hát ő megérdemli közönségünk legmesszebb menő támogatását. Beiratások naponta d. u. 5 órától kezdve eszközölhetők a polgári iskola szentmihály utcai tornatermében.

— **Az Apollo színház** e heti műsora is rendkívül változatos. A programot nem közlik, hogy annál nagyobb legyen a meglepetés.

— **A gőzfürdő** október 4., 5. és 6-án zárva lesz.

— **A mezőgazdaság állapota.** A legutóbb beérkezett adatok szerint Szabolcsvármegyében átlag kat. holdanként 10.44 mm. kukorica, 49.46 mm. burgonya várható.

— **Nyeremények.** A kiállítási tárgysors játékon az elsődíjat a 3729, a II-ikat a 21421, a III-ikat a 23968, 2370, a IV-iket a 24240, 12278, 1079, 95:3, az V-iket a 2582, 19351, 14283, 18805, 4.66, 2505, 13295, és a 2243 számok nyerték. Emelkül a VI-IX csoportba osztva kihúztak 300 kisebb nyereményt is amelyekről azonban még nincs hiteles jegyzék. Hiányzik ezenkívül a kiállításon érmekeket nyertek kimutatása is, mivel a forgalomba került listák mindegyike revizióra szorul.

— **Vállalkozási hírek.** A nyiregyházi m. kir. államépítészeti hivatal október 15-én versenytárgyalást tart a tiszalöczyi vasuti állomáshoz

vezető útszakasz kőalapos hengerelt pályával leendő kiépítésére. — A nagykállói róm. kath. iskolaszék az új iskola és átalakítandó tanítói lakások építésére új árlejtést rendelvén el, ezen árlejtésre október hó 1-ső napján adhatók az ajánlatok be. Az árlejtést más napra megtartják. — A tiszadobi közbághíd építésre Zihonyi Balázs büdzentmihályi kőműves előtt be ajánlatott, a melyet jóváhagyás végett felterjesztették az alispáni hivatalhoz.

— **Értesítés.** Nyiregyháza képviselőtestületének határozata alapján közhirre teszem, hogy Nyiregyháza r. t. város területén legtöbb adót fizetők névjegyzékét 1910. évi szeptember hó 30-tól október hó 4-ig terjedő 5 napon a hivatalos órák alatt a városi adóügyi tanácsos hivatalos helyiségében fogja a kiküldött bizottság összeállítani. Nyiregyháza, 1910. szeptember hó 26. *Májerszky Béla*, polgármester.

— **Nyiregyháziak az eperjesi atletikai viadalban.** Az Eperjesi Torna és Vivó Egyesület múlt vasárnap tartotta meg országos atletikai viadalt, amely pompásan sikerült. A staféta versenyben (4×200 yard) második lett a Nyiregyházi Torna és Vivó Egyesület, a junior staféta versenyben pedig első lett.

— **Ünnepély elhalasztása.** A nyirgyulaji református templom és lelkészlak felavatási ünnepélye a helybeli lelkész betegsége és több magasrangú egyéniség megjelölése miatt október hó 16-ik napjára halasztatott el. Az ünnepély igen fényesnek ígérkezik. Az egyházi és világi főurak a nyirbátori vasuti állomásra f. é. október 16-án d. e. 9 órákor érkeznek, fogadtatásukra nagyban készülnek és fogatokról is lesz gondoskodás.

— **A kolera elleni védekezésben** a legnagyobb szerepe van a víznek. Az orvosok egyhangú véleménye szerint a szénsavtartalmú ásványvizet járványos időben nemcsak ivásra, de még szájjöblögetésre is kell használni, mivel az erős szénsav a bacillusokat megöli és kiirtja.

A szénsavtartalmú ásványvizek között tudvalevőleg a „Buziási Phönix“ a legelőnyösebben ismert és legjobban elterjedt, mivel nemcsak a legszénsavdusabb tartalmu természetes (nem tellített) és legolcsóbb ásványvizet, hanem bakteriummentes is, s ennek következtében az orvosok által ajánlatik és a kórházakban általánosan használják. „Buziási Phönix“ ásványviznek most egy házban sem volna szabad hiányoznia.

— **Azt már nem.** A nyáron történt, hogy Barna Simon bátyánk valamivel többet talált magába szedni a jóból, mint a mennyi elég lett volna, sőt úgy látszik sokkal többet, mert oly mély álomba merült, hogy hozzátartozói halottjának vélték. Riva'akra terítették tehát, meggyújtottak körülötte egy csomó viaszgyertyát s aztán torhoz ültek, melyen már-már nagyon vig kezdett lenni az örökösök hangulata, amikor egyszer csak elsápad az egész társaság és sikoltozva menekül, ki merre lát. — A rémület Simon bátyánk okozta, ki felül s aztán kilép koporsójából és se szó, se beszéd, oda telepszik az elhagyott asztalhoz, felkap egy aranya vignettás palackot és . . . alaposan meg-huzza. Ezt látva a társaság egy benszorult tagja, nekibátorkodik, visszaül a helyére és felocsudván az ijedelemből, de még mindig nagy zavarban, azt kérdik az öreg urtól: „Hát bátyámuram nem hőtt meg?“ Mire Simon bátyánk nyugodtan válaszol: „Ameddig csak a boromat ittátok, megmaradtam höttnek, de már az Esterházy cognacomat nem hagyom az ebadta, inkább feltámadok.“

— **Szilágyi és Diskánt** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóra, valamint legújabb „Villám“ centrifugális bogyzó és zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Rákóczy, Kincsem és Hegyalja borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczy-kettős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése színelisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Eanfölgva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb

Ekszerek, órák, arany- és ezüstneműek alkalmi ajándéktárgyak legolcsóbban
Sándor Rezső elsőrangú ekszerezésnél kapható
 NYIREGYHÁZA, Városház-utca 3. szám.

darabokban is könnyen kilehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egeri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradai és az 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, arany éremmel s diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

— **Ékszer, órát, ezüstneműt** bizalommal s legolcsóbban csakis az ország szerle legjobb hírnevű Lefkovits Arthur és Társa debreceni cégnél vásárolhatnak. Árjegyzék ingyen. Választékok szívesen küld.

— **Nyomatványokat esinos kiállításban** olcsón és gyorsan készít *Klafter Ignác* legújabb gépekkel és betűkkel felszerelt könyvnyomdája Pazonyi-utca 9.

— **Leány és fiú fehérneműek, harisnyák** zsebkendők nagy választékban kaphatók Ugar Lipót áruházában Nyiregyházán.

A magyar királyi államvasutak téli menetrendje 1910-1911-re.

A magyar királyi államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október hó 1-től a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben lévő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A Budapest keleti pályaudvar—bruck—királyhidai vonalon.

A Budapestről d. u. 5 óra 15 perckor Győr felé induló gyorsvonat illetve az ehhez csatlakozó Győrről este 8 óra 10 perckor induló személyvonat Bruck—Királyhidán Wien felé nem nyer csatlakozást.

Kőerberek megállóhelyen az összes személyszállító vonatok megállása megszüntetettik.

A kisterenye—kisujszallási vonalon.

A Kál-Kápolnáról jelenleg d. u. 12 óra 30 perckor Kisujszállásra induló személyvonat korábban és pedig d. e. 11 óra 49 perckor fog indulni és a Kassa felől érkező gyorsvonathoz nem fog csatlakozni, ellenben Kisujszálláson csatlakozást nyer Budapest felé.

A füzesabony—egeri vonalon.

Az Egerből jelenleg d. e. 10 óra 27 perckor Füzesabonyra induló személyvonat korábban, s pedig d. e. 9 óra 47 perckor fog indulni, és Füzesabonyban a Budapest felé menő gyorsvonathoz csatlakozást fog nyerni.

A szerencs—hidásnémeti—kassai vonalon.

A Hidásnémetiről jelenleg reggel 4 óra 56 perckor Szerencsre induló vegyes vonat már Kassáról kiindulól fog közlekedni és onnét reggel 3 óra 50 perckor indulni.

A budapest keleti pályaudvar—lawoczei vonalon.

A Miskolcra d. e. 9 óra 35 perckor Budapest felé induló gyorsvonat Kál-Kápolna állomáson feltételeesen meg fog állani.

A budapest keleti pályaudvar—kassai vonalon.

A Miskolcra reggel 3 óra 51 perckor, reggel 6 óra 30 perckor és d. u. 1 óra 5 perckor Kassára induló vonatok Abaujszina rakodó helyen feltételeesen megfognak állani.

(Folyt. köv.)

Felelősszerkesztő és laptulajdonos
Hlatky Schlichter Gyula.

Nyilt-tér.*)

Válasz egy névtelen sütő-iparosnak.

Bizza csak ránk a dolgot. Majd elbirálja a nagy közönség a kenyérgyár és a maguk készítménye közötti különbséget.

A kenyérgyár vezetősége.

Árverési hirdetmény.

A Korona épület 12. számú helyiségben levő zálogkölesön üzletben *folyó évi október hó 19-én délután 2 órakor* a ki nem váltott és meg nem hosszabbított arany, ezüst tárgyak és egyéb ingóságok nyilvános árverésen hatósági kiküldött jelenlétében elfognak adatni, miről az elzálogosító felek és a venni szándékozók értesítettek.

Nyiregyháza, 1910. szeptember 28.

Práger Károly,

zálogkölesön-üzlet tulajdonos.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Eladó szőlővesszők.

Gyökeres Európai homok talajra alkalmas vessző a következő fajokból eladó: **Erdei, Ezerjő, Mézesfehér, Olaszrizling, Sárfehér, Szerémizöld, Chasseles, Kadarka, Nagyburgonci, Kövidanka, Oportó, Szlankamenka, Furmint** és még mintegy száz csemegefajból ezrenként 12-15 forint.

A vesszők erősek és duggyökerűek, így pótlásra is teljesen megtelelenek.

Kimerítő árjegyzék minden fajú vesszők és oltványokról ingyen és bérmentve.

Czim:

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepe

Bihardiószeg.

Hirdetések

tölvétetnek e lap
kiadóhivatalába.

Érkert-utczán

vagy a beltéren

Kiss T. Emma

tőzsdéjében.

UNGHVÁRY JÓZSEF

SZŐLŐTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLÁJÁBAN

CZEGLÉD (PESTMEGYE)

Nagyobb mennyiségű

nemes gyümölcsfa-

csemete, boggyógyümölcsűek,

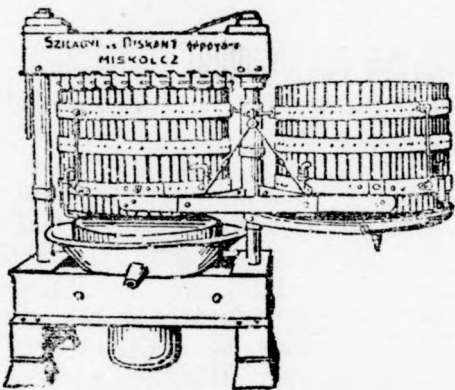
vadoncok, kerti sövények,

sima és gyökeres szőlővesszők

stb. kaphatók.

Tessék kimerítő árjegyzéket kérni.

1907. évi pécsi kiállításon arany
érem és diszoklevél.

1901. temesvári kiállítás. I. díj
diszoklevél. 1902. országos gazda-
sági kiállítás Pozsony, I. díj, arany-
érem. 1902. borászati kiállítás Eger,
I. díj, diszoklevél és aranyérem.
1906. Nagyvárad I. díj, diszoklevél.

Borsajtók

legújabb rendszerű, könyökszerkezetű
„Kossuth“, „Kincsem“, „Hegyalja“,
„Acélorsós“, a magyar bortermelők
legkedveltebb borsajtói
Legújabb rendszerű viznyomású (hydraulikus) kettős
kosaru sajtók nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink félőnye: A must sehol sem érint-
kezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási
erőkifejtés! A törköly egy darabban és kön-
nyen kivehető! Egy ember által könnyen
kezelhető!

Szőlőzúzók és Boggyózók. „Villám“ legújabb centrifugális
boggyó- és zuzógépek.

Szilágyi és Diskant gépgyára
Miskolc
Árjegyzék ingyen.

Telefon 211

A világ legelső gyártmánya

Telefon 211.

CZÍPŐI

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kobrák védjegyü.

F. L. P. védjegyü.

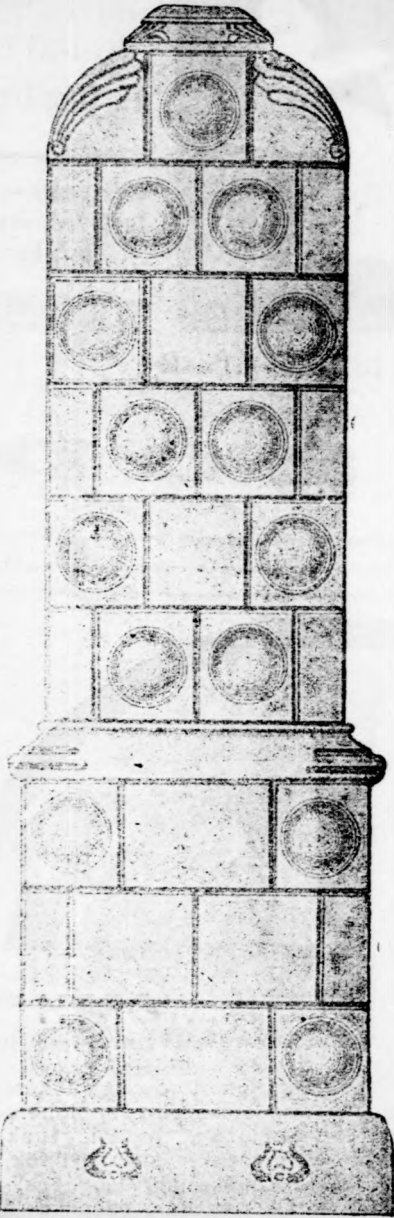
Friedmann
védjegyü.

kaphatók:

„**Fridmann S. Sándor-nál**“

Nyiregyházán, Városi palota.

Érkerf-utca 7. sz.
alatt 4 szobás lakás kiadó
november 1-re. Értekezhetni ugyanott.

Lórencz Miklós

első szabolcsmegyei cserépkályha
gyára NYIREGYHÁZA,
Kótaji-utca 52 szám.

Ajánlja a legizlésebb és legmodernebb
kályhát **50% olcsóbban**
mint bármikor.

TESSÉK érdeklődni!

TESSÉK megtekinteni!

TESSÉK előrelátónak lenni!

TESSÉK óriási raktárból választani.

Mindenféle nyom-
tatvány olcsó, szép
és modern kivitel-
ben a leggyorsab-
ban készül Jóna
Elek cégénél. ...

ÜZLET MEGNYITÁS!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Pazonyi-útca 6** szám a. saját házamban egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modern berendezésű

söresarnokot és vendéglőt nyitottam.

Naponta villás reggeli, kitűnő ebéd és vacsora, úgyszintén frissen csapolt DREHER-féle korona sör kapható. — Abonansok kitűnő és olcsó kosztot kaphatnak. —

Asztaltársaságoknak ingyen helyiségek állanak rendelkezésre.

Mély tisztelettel:

Friedmann Armin.

Három bolt kiadó.

Tokaji-utca 19. szám alatt nagy-
kereskedőnek is alkalmas nagy
bolthelyiség megfelelő mellék-
helyiségekkel (Buza-tér sarkán)
azonnal kiadó!

Tokaji-utca 20. szám alatt 1
üres bolthelyiség azonnal és egy
mészárszék október 1-től kiadó.
Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnál.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb
Réthy-féle **cukorkánál.**
pemetefü

Vásárlásánál azonban vigyázzunk és
határozottan Réthy-félét kérjük, mi-
vel sok haszontalan utánzata van.

Ára 60 fillér.

Csak Réthy-félét fogadjunk el.

572-10-7.

ad. Kgy. 442. K. 18433—1909. sz.

Hirdetmény.

Nyiregyháza város képviselőtestülete Kgy. 442—1910. számú véghatározatával az 1910. évi október hó 1-től kezdődőleg a boritaladó tekintetében a szőlőbirtokosok részére eddig gyakorlatban volt terület szerinti általány rendszert megszüntette.

Ellenben fentartotta azt a rendszert, hogy aki a saját fogyasztására szánt bormennyiséget előzetesen bejelenti s a kedvezményes boritaladót és pótlékot előre befizeti, azok részére kedvezményes általányok engedélyeztetnek.

Ezen kedvezményes általányok a következők:

a)	160 literig terjedő mennyiség után	4	kor.
b)	500 " " " "	10	"
c)	1000 " " " "	20	"
d)	1500 " " " "	30	"

és borfogyasztási községi pótlék címén ezen összegeknek 20%-a.

Akik ezen általány kedvezményt igénybe venni óhajtják, azok kötelesek ezen szándékukat 1910. október hó 1-től november hó 30-ig terjedő idő alatt a városi számvevősnél bejelenteni, egyidejűleg az általányt a házipénztárba befizetni.

Akik a kedvezményt igénybe nem veszik és az általányt a kitűzött határidő alatt be nem fizetik, azok a törvényszerinti boritaladót és pótlékot kötelesek fizetni.

A szüretnek befejezése után a borkészlet mindenkinél felvételük és időközönként újabb szemlék tartatnak, mely alkalmakkor a változások nyilvántartásba vétetnek. Ezen szemléket mindenki tartozik megengedni.

Egyebekben a boritaladó és fogyasztási pótlék kezelése tekintetében fenálló szabályok nyernek alkalmazást.

Nyiregyháza, 1910. szeptember 8.

Májerszky Béla,
polgármester.

Magyarázat!

Hogy mennyire köztudomásu a közönségnek az a tény, hogy **kolerajárvány** veszélyének esetén a tisztaság mellett ::

legjobb óvszer az

Esterházy-Cognac

annak legjobb bizonyítéka a rendkívüli fogyasztás. Hivatalosan, közjegyzőileg meg van állapítva, hogy az :: Esterházy cognagyár két Egrot-féle főzőkészüléke ::

1,752.000 liter bor

termelőképeséget foglal magában.

Ez az óriási szám legjobb bizonyítéka annak, hogy a közönség tudja, mivel védekezzék a **KOLERA ELLEN.** ::

Ez a magyarázata a rendkívül nagy fogyasztásnak.

Az Esterházy-cognac mindenütt kapható.

Központi iroda: BUDAPEST, V., Csáky-utca 14. szám.

:: Legtökéletesebb! ::

Szilárd szerkezet. — Könnyű :: kezelés. :: Kivánatra díjtalanul bemutatjuk. —

STOEWER

Magyarországi vezérképviselő:

Lukács Rezső

BUDAPEST, VI. Teréz-körút 36.

Kényelmes részletfizetésre is :: kapható ::

teljesen látható irasu

í r ó g é p.

Szabolcsvármegye legnagyobb

= bútoraáruháza =

Nyiregyházán, a törvényszék mellett.

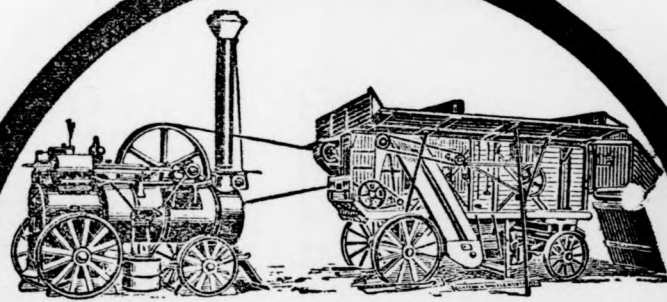
Legújabb stilü palisszander, mahagoni és fehér fényezett háló és ebédlő berendezések. Angol úri- és női salon garniturák.

Ebédlő diványok.

Megfelelő árak. Pontos kiszolgálás.

Lefkovits Zsigmond

Hajlított fa, vas- és rézbutor nagy raktára.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakazalozók, lóhereszéplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekötő-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Májerszky Barnabás urnál, Nyiregyháza.

Kérem figyelembe venni mert csak rövid ideig tart!!!

Tekintettel a gazdasági kiállításra, tisztelettel felhívom a vevőközönséget b. figyelmél arra, hogy az összes raktáromon levő árukból

20% árengedményt nyujtok.

Kirakataimban naponta újabb árucikkek láthatók, tessék megtekinteni!!

Tisztelettel:

KLEIN HERMAN,

uri-, nődivat és rövidáru üzlete Nyiregyházán, ::

Tokaji-utca (Hohe cukrászda mellett.)

Sirkövek

10 százalékkal olcsóbban mint bárhol

Goldberger Dávidnál,
Nyiregyháza, Vasuti-ut 20.

Az Alkalmi Áruház

Vármegyeház-tér,

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle

szövet különlegességekben,

ruha vásznakban,

de Laine és karton árukban stb. stb.

Olcsó szabott árak!

Pontos kiszolgálás!